

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 lipca 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Gierszon (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Jerzy Grubba

SSN Jarosław Matras

Protokolant Kinga Sternik

w sprawie **D. A.**

oskarżonej o czyn z art. 207 § 1 k.k. i in.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 31 lipca 2024 r. skargi pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej

na wyroku Sądu Okręgowego w Rybniku

z dnia 19 lutego 2024 r., VI Ka 763/23,

uchylający wyrok Sądu Rejonowego w Rybniku

z dnia 26 października 2023 r., III K 462/22,

i przekazujący sprawę do ponownego rozpoznania,

na podstawie art. 539e § 2 k.p.k.,

1. uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi Okręgowemu w Rybniku do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym;

2. zwraca oskarżycielce posiłkowej K. A. uiszczoną opłatę od kasacji w kwocie 450 (czterysta pięćdziesiąt) zł.

Jerzy Grubba

Małgorzata Gierszon

Jarosław Matras

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Rybniku, wyrokiem z dnia 26 października 2023 r., sygn. akt III K 426/22, uznał oskarżoną D. A. za winną popełnienia przestępstwa z art. 207 § 1 kk w zw. art. 217 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i na podstawie art. 207 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. wymierzył jej karę 10 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawiesił na okres próby wynoszący 2 lata, nadto zobowiązał oskarżoną do powstrzymywania się od kontaktowania z pokrzywdzoną wbrew jej woli oraz tytułem środka kompensacyjnego zasądził na rzecz pokrzywdzonej kwotę 3000 zł tytułem nawiązki.

Wyrok Sądu I instancji został zaskarżony apelacją obrońcy oskarżonej. Sąd Okręgowy w Rybniku wyrokiem z dnia 19 lutego 2024 r., sygn. akt VI Ka 763/23, uchylił zaskarżony wyrok i sprawę przekazał Sądowi Rejonowemu w Rybniku do ponownego rozpoznania. Uzasadniając swoje stanowisko Sąd II instancji wskazał, że zachodzi konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu sądowego, która wynika z naruszenia przez Sąd I instancji zasady bezpośredniości oraz ustności.

Skargę na wyrok sądu odwoławczego wniósł pełnomocnik oskarżycielki posiłkowej K. A. , który zarzucił w niej naruszenie przepisu art. 437 § 2 k.p.k. poprzez uznanie, że z uwagi na naruszenie zasady bezpośredniości i ustności konieczne jest przeprowadzenie na nowo przewodu w całości, kiedy to w świetle wykonanych czynności procesowych przez Sąd I instancji przesłanka ta nie zachodzi. W związku z tym zarzutem wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do dalszego rozpoznania przez Sąd II instancji oraz o zasądzenie od oskarżonej na rzecz oskarżycielki subsydiarnej K. A. zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa prawnego według norm przepisanych.

W odpowiedzi na skargę prokurator wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Skarga jest zasadna.

Skarga na wyrok sądu odwoławczego uchylający wyrok sądu pierwszej instancji może być wniesiona wyłącznie z powodu naruszenia art. 437 lub z powodu uchybień określonych w art. 439 § 1 k.p.k. (art. 539a § 3 k.p.k.). Stosownie do art. 437 § 2 zd. drugie k.p.k., uchylenie orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania może nastąpić wyłącznie w wypadkach wskazanych w art. 439 § 1, art. 454 k.p.k. lub jeżeli jest konieczne przeprowadzenie na nowo przewodu w całości.

Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości, o której mowa w art. 437 § 2 zdanie drugie k.p.k., jako powód uchylenia przez sąd odwoławczy zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania, zachodzi wówczas, gdy orzekający sąd pierwszej instancji naruszył przepisy prawa procesowego, co skutkowało, w realiach sprawy, nierzetelnością prowadzonego postępowania sądowego, uzasadniającą potrzebę powtórzenia (przeprowadzenia na nowo) wszystkich czynności procesowych składających się na przewód sądowy w sądzie pierwszej instancji (zob. uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 22 maja 2019 r., I KZP 3/19, OSNK 2019, z. 6, poz. 3).

Z uzasadnienia zaskarżonego skargą orzeczenia wynika, że podstawą wydania wyroku kasatoryjnego była konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości. Uzasadniając wystąpienie tej przesłanki Sąd odwoławczy stwierdził, że miało miejsce „rażące naruszenie zasady bezpośredniości, co uniemożliwiło prawidłową ocenę całości zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego”. Ani z tego fragmentu uzasadnienia, ani z jego części dotyczącej rozpoznania zarzutów apelacyjnych nie wynika jednak, aby to uchybienie dotyczyło wszystkich dowodów stanowiących podstawę dokonanych przez Sąd I instancji ustaleń faktycznych. Nie doszło do przesłuchania na rozprawie tych świadków, co do których Sąd I instancji stwierdził, że z ich zeznań złożonych w postępowaniu przygotowawczym wynika, że nie mają oni wiedzy o zdarzeniu albo tych, co do których stwierdził, po lekturze protokołów ich zeznań złożonych w postępowaniu przygotowawczym, iż nie są obiektywni. Zgodzić należy się z Sądem odwoławczym, że tak dokonana ocena dowodu narusza zasadę bezpośredniości.

To uchybienie nie uzasadniało jednak wydania wyroku kasatoryjnego. W badanej sprawie zachodzi potrzeba przeprowadzenia na rozprawie przez sądem odwoławczym jedynie tych dowodów, które nie zostały przeprowadzone przed

Sądem I instancji. Nie ma potrzeby ponownego przesłuchiwania oskarżonej, pokrzywdzonej, świadków przesłuchanych przez Sąd I instancji, jak i przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego oraz dowodów z dokumentów.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

[J.J.]

[ms]

Jerzy Grubba

Małgorzata Gierszon

Jarosław Matras